and non-glazed tiles, fragments of Dutch tiles, ridged tiles, wainscot tiles; clay jugs, pots, flasks, pans, plates, kettles, fragments of flowerpots and other fragments of household pottery were found (Fig. 91), as well as iron knives, binary scissors, iron forged nails. The finds were dated to the 17th–18th centuries. In this layer, in square 5A, at a depth of 120 cm, a copper John Casimir's penny of 1665 was found. The layer was 230–250 cm thick.

In the lower cultural layer fragments of household pottery, tiles, bricks dated to the second half of the 16th century were found.

In the area explored there were no remains of earlier buildings.

The finds can be dated to the second half of the 16th century, the 17th century; stray finds to the 18th century, and the finds from the upper layer can be dated to the 20th century.

ŽVALGOMIEJI TYRIMAI VARNIUOSE

Audronė ŠAPAITĖ

2002 m. rugsėjo–spalio mėn. atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Varniuose, Dariaus ir Girėno, S. Daukanto ir M. Daukšos gatvėse.

Varnių mieste daugiausiai tyrinėta buvusios kunigų seminarijos teritorija, parapinės bažnyčios ir Turgaus aikštės aplinka, kitur buvo vykdomi žvalgomieji tyrinėjimai (J. Genys, Varnių raida iki XVII a. pabaigos, *Žemaičių praeitis,* t. 4, V., 1996, p. 15–28; Z. Genienė, J. Genys, *Varnių kunigų seminarija*. V., 1999, p. 16–51).

2002 m. tyrinėjimų metu iškasta vienuolika šurfų ir užfiksuotas kultūrinis sluoksnis 58 m ilgio trasoje.

Dariaus ir Girėno g. Nr. 3 iškasti 6 šurfai, archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. Tik permaišytuose sluoksniuose rastos kelios šukės, kurios liudija, kad netoliese toks sluoksnis yra buvęs.

S. Daukanto g. Nr. 4, prie įvažiavimo į šį namą, iškasti 3 šurfai ir fiksuotas trasos pjūvis, surinkti radiniai.

Įvažiavimo į namą Nr. 4 P pusėje yra miesto parkas, o Š – kalvelė, ant kurios stovi Žemaičių vyskupystės muziejus (S. Daukanto g. Nr. 6). Šitoje kalvelėje yra Varnių senkapis (A1352). 1998 m. PV senkapių dalį tyrė ŽMA archeologės L. Valatkienė ir D. Karalienė. (žr. *ATL 1998 ir 1999 metais,* V., 2000, p. 302–305). Kapų buvo aptikta netoli nuo įvažiavimo į namą Nr. 4.

Pavaikščiojus parko teritorijoje ir apžiūrėjus kurmiarausius, juose pastebėta smulkių raudonų plytų trupinių, oksidacinės keramikos šukelių. Šurfai buvo apmatuoti parke kasamos trasos atkarpoje ir įvažiavimo į namą Nr. 4 šalikelėje.

Šalikelėje esančios trasos dalies sluoksniai susiformavo įrengiant įvažiavimą į namą Nr. 4. Pagal surinktas glazūruotų lėkščių šukes jie datuojami XIX–XX a. pradžia.

Parke iškastų šurfų ir trasos dalies viršutiniame kultūrinio sluoksnio dalyje, po velėna, dar buvo ir nesenų šukių. Giliau buvo vien radiniai, kuriuos galima datuoti XVII a. Šur-

fuose 7 ir 8 bei trasoje surinkta nemažai keramikos šukių – daugiausia žaliai ar rudai glazūruotos ir redukcinės keramikos. Buvo maža patinuoto stiklo šukelė, keli koklių fragmentai, perdegusio molio gabalų (greičiausiai iš krosnies), plytų fragmentų, molio tinko gabaliukas, gyvulių kaulų. Tarp šukių yra keptuvės ar troškintuvo kojelė, mažas frontalinio koklio be atkraštėlio fragmentas, masyvaus žaliai glazūruoto indo pakraštėlis atsikišusia briauna, indas su B raidės formos profilio pakraštėliu.

Šurfe 7, 0,8 m gylyje, ant sluoksnio dugno, atidengta gana didelė – 8x12x5 cm ir pan. dydžio akmenų sankaupa, kuri galėtų būti grindiniu. Tačiau šią sankaupą vadinti grindiniu galima tik sąlyginai – tarpai tarp akmenų gana dideli. Ar grindinys yra žmogaus rankų darbas, galėtų patvirtinti išsamesni tyrimai.

Trasoje tarp šurfų 7 ir 8, 55 cm gylyje gulėjo 95 cm ilgio, daugiau kaip 50 cm pločio ir nenustatyto aukščio akmuo.

46–58 trasos kvadratai ir šurfų 7 ir 8 medžiaga liudija šios vietos aplinkoje buvus XVII a. pastatą.

M. Daukšos g. iškasti du šurfai. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio šioje vietoje nebuvo.

Bendras ištirtas plotas – 16,4 m^2, trasos pjūvis užfiksuotas 58 m. Archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVII a., aptiktas tik vienoje iš trijų tirtų vietų – S. Daukanto g. Nr. 4.

SURVEY EXPLORATIONS IN VARNIAI

In September – October 2002 during the archaeological survey explorations in Varniai, in Dariaus ir Girėno street, S. Daukanto street and M. Daukšos street, 11 test pits were excavated (the total area of 16.4 m^2) and the cultural layer was recorded in the route of 58 m long.

The archeologically valuable cultural layer dated to the 17th century was detected only in one of three places – in S. Daukanto street 4. The finds – potsherds, burnt-out clay and fragments of tiles proved that a building was built in this location in the 17th century. In test pit 7, at a depth of 0.8 m a collection of stones was detected, which might had been the cobbles.

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G. NR. 17

Andrius VAICEKAUSKAS

2002 m. Vilniuje, Subačiaus gatvėje Nr. 17, buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai: tyrinėtas 6 m^2 plotas, aptikti nesuardyto 1,9 m storio kultūrinio sluoksnio fragmentai. Namas Subačiaus g. Nr. 17 yra Vilniaus senamiesčio PR dalyje, 65-ajame kvartale, anapus miesto gynybinės sienos, netoli buvusių Subačiaus vartų. Subačiaus g. Nr. 17 sklypas du šimtmečius priklausė miesto 1321 posesijai, kuri savo istorines ribas išlaikė nuo XVIII a. pabaigos. Sklypą iš Š riboja Subačiaus gatvė, iš P – K. Varnelio gatvė, iš V ir R – buvusių 1321 ir 1323 posesijų, Subačiaus gatvės namų Nr. 15 ir Nr. 19, sklypai.

Istorinės žinos apie Subačiaus gatvės sklypą Nr. 17 gana skurdžios (A. Dičiuvienė,